

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

О. В. Мушка, к. пед. н.

Розвиток вітчизняної теорії і практики оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ зумовлений як загальноосвітніми тенденціями розвитку педагогічної теорії та шкільництва (інформатизація, стандартизація тощо), так і факторами, специфічними для системи загальної середньої освіти нашої держави (демократизація управління загальною середньою освітою і життя школи, необхідність модернізації вітчизняної системи загальної середньої освіти, оптимізації діяльності ЗНЗ, наявність у багатьох ЗНЗ досить великого потенціалу науково-методичної і науково-експериментальної діяльності, становлення і розвиток експериментальних та авторських шкіл тощо).

Результати ретроспективного аналізу розвитку вітчизняної теорії і практики оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ дають підстави стверджувати, що до початку ХХІ ст. практика (у т. ч, методичне і правове забезпечення) розвивалася швидше, випереджала розвиток теорії оцінювання цього процесу. І лише з виходом фундаментальних праць, підготовлених зокрема науковцями Інституту педагогіки (Л.І. Даниленко, І.Г. Єрмаков, В.М. Зоц, Л.А. Онищук, В.Ф. Паламарчук та ін.), ситуація змінилася, теорія стала випереджати і спрямовувати практику оцінювання вказаного процесу

Історичний розвиток вітчизняної теорії оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ можна поділити на три етапи: *пошуковий* (середина—80-ті рр. ХХ ст.), упродовж якого в межах школознавства (проблематика планування і контролю (оцінювання) діяльності ЗНЗ) накопичувався емпіричний досвід і несистематизовані теоретичні знання, спорадично проводилися дослідження, більш дотичні зазначеній проблематиці; *науково-експериментальний* (80-ті - 90-ті рр. ХХ ст.), коли теоретичне забезпечення оцінювання розроблялося і зосереджувалося доволу педагогічних експериментів в окремих ЗНЗ; *науково-теоретичний* (поч. ХХІ ст. - наш час), розвиток теорії оцінювання.

Вагому роль в теоретичному і методичному забезпеченні оцінювання інноваційного розвитку вітчизняних ЗНЗ відіграють наукові праці та методичні розробки наукових співробітників Інституту педагогіки НАПН України, зокрема - представників його лабораторії педагогічних інновацій.

Щодо історичного розвитку зарубіжної теорії і практики оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ, то варто зазначити таке: по-перше, існують суттєві термінологічні відмінності, які перешкоджають коректному порівнянню цих процесів в Україні та за кордоном; по-друге, зарубіжне оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ здійснюється, передовсім, за проектним підходом, у межах досягнення результатів конкретних освітніх проєктів; по-третє, в системах загальної середньої освіти принаймні деяких країн світу (Фінляндія, Франція та ін.) створено моделі та інструментарій оцінювання інноваційної освітньої діяльності ЗНЗ (експериментальних навчальних закладів, а також шкіл, які впроваджують пілотні освітні проєкти тощо), розробляється відповідне теоретико-методичне забезпечення.